एकाइ 5 · जीवन प्रक्रिया

कार्यपत्र

पूर्णाङ्क 29

नाम ______________________ कक्षा ________ रोल नं. ______ मिति ____________ प्राप्ताङ्क _____ / 29

1 मुख्य शब्द [4]

कोठाका उपयुक्त शब्द छानी खाली ठाउँ भर्नुहोस्। कोठाका दुईओटा शब्द प्रयोग हुँदैनन्। प्रत्येक खाली ठाउँको 0.5 अङ्क छ।

ऊर्जा	**नाइट्रोजन**	**परजीवी**	**पाचन ग्रन्थि**	**पाचन प्रणाली**	**प्रकाश संश्लेषण**	**मृतोपजीवी**	**स्टार्च**	**स्टोमाटा**
हरितकण								

बिरुवाले खाना बनाउने प्रक्रियालाई ________________ भनिन्छ। बिरुवाको पातमा ________________ भएकाले पात हरियो देखिन्छ। बिरुवाले पातका मसिना प्वालबाट कार्बन डाइअक्साइड लिन्छन्। यी प्वाललाई ________________ भनिन्छ। खानालाई पचाउन मदत गर्ने अङ्गहरूको समूहलाई ________________ भनिन्छ। खानामा भएको कार्बोहाइड्रेटले हामीलाई ________________ दिन्छ। मरेका वस्तुबाट खाना लिने सजीवलाई ________________ र अर्को जीवित सजीवको शरीरबाट खाना लिने सजीवलाई ________________ भनिन्छ। आयोडिन पर्दा ________________ कालो निलो हुन्छ।

2 चित्रको नामाङ्कन [3]

चित्रमा मानव पाचन प्रणाली देखाइएको छ। 1 देखि 6 सम्मका अङ्कले जनाएका भागको नाम लेख्नुहोस्। प्रत्येकको 0.5 अङ्क छ।

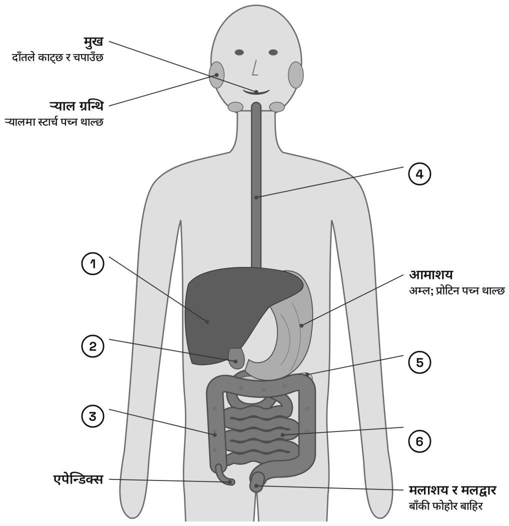

1. ______________________ 2. ______________________

3. ______________________ 4. ______________________

5. ______________________ 6. ______________________

3 बहुवैकल्पिक प्रश्न [5]

तलका प्रश्नको सही विकल्प छनोट गर्नुहोस्।

i. प्रकाश संश्लेषण क्रियामा कुन ग्याँस निस्कन्छ? [1]

क. कार्बन डाइअक्साइड
ख. अक्सिजन
ग. नाइट्रोजन
घ. हाइड्रोजन

ii. पाचन रसमा हुने रसायनलाई के भनिन्छ? [1]

क. हर्मोन
ख. इन्जाइम
ग. भिटामिन
घ. कार्बोहाइड्रेट

iii. स्टार्च परीक्षणमा पातलाई मनतातो अल्कोहलमा किन राखिन्छ? [1]

क. पातलाई मार्न
ख. पातमा स्टार्च थप्न
ग. पातको हरितकण हटाउन
घ. पातलाई निलो बनाउन

iv. आयोडिन खसाल्दा पात कालो निलो भयो। यसबाट के थाहा हुन्छ? [1]

क. पातमा स्टार्च छ।
ख. पातमा हरितकण छैन।
ग. पातमा धेरै पानी छ।
घ. पात मरेको छ।

v. पाचन नली कहाँबाट सुरु भएर कहाँ टुङ्गिन्छ? [1]

क. मुखदेखि आमाशयसम्म
ख. मुखदेखि मलद्वारसम्म
ग. आमाशयदेखि मलद्वारसम्म
घ. खानानलीदेखि ठुलो आन्द्रासम्म

4 अति छोटो उत्तर [3]

तलका प्रश्नको अति छोटो उत्तर लेख्नुहोस्।

क. जीवन प्रक्रियाको परिभाषा लेख्नुहोस्। [1]

ख. एउटा बाह्य परजीवी र एउटा भित्री परजीवीको नाम लेख्नुहोस्। [1]

ग. कलेजोमा कुन रस बन्छ? [1]

5 छोटो उत्तर [8]

तलका प्रश्नको छोटो उत्तर लेख्नुहोस्।

क. प्रकाश संश्लेषणको शाब्दिक समीकरण लेख्नुहोस्। [2]

ख. स्वपोषित र परपोषित जीवबिच कुनै दुई फरक लेख्नुहोस्। [2]

ग. के बिरुवाले राति प्रकाश संश्लेषण गर्न सक्छ? कारणसहित आफ्नो तर्क प्रस्तुत गर्नुहोस्। [2]

घ. प्राणीसदृश पोषणका पाँच चरण क्रमैसँग लेख्नुहोस्। [2]

6 लामो उत्तर [4]

तलको प्रश्नको लामो उत्तर लेख्नुहोस्।

स्टार्च परीक्षण कसरी गरिन्छ? नतिजासहित बुँदागत रूपमा लेख्नुहोस्।

7 सोच्नुहोस् [2]

सोचेर उत्तर लेख्नुहोस्।

च्याउ खेती गर्ने किसानले धानजस्तै घाम लाग्ने खेतमा नभई परालमा च्याउ उमार्छन्। किन?

____

____

____

____

8 क्रियाकलाप: पौष्टिक तत्त्वका काम (क्रियाकलाप 5.5) (अङ्क नदिइने)

हरेक पौष्टिक तत्त्व पाइने एउटा खानेकुरा र त्यसले हाम्रो शरीरमा गर्ने काम लेख्नुहोस्।

पौष्टिक तत्त्व	**यो पाइने एउटा खानेकुरा**	**शरीरमा यसको काम**
कार्बोहाइड्रेट		
चिल्लो पदार्थ		
प्रोटिन		
खनिज पदार्थ		
भिटामिन		